

Datum: 2023-05-03

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplan

Östra Göinge kommun, Skåne län

► Undersökning av betydande miljöpåverkan

Miljöpåverkan - behov av miljöbedömning

Denna undersökning ska utgöra underlag för beslut om huruvida ett genomförande av vattentjänstplanen kan tänkas medföra betydande miljöpåverkan eller inte, enligt MB 6 kap. Om planens genomförande kan antas innebära betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning upprättas. Den strategiska miljöbedömningen ska då precisera vilka frågor som ska behandlas i miljökonsekvensbeskrivningen. Som stöd för denna undersökning har en checklista upprättats.

Planens syfte och huvuddrag

I samband med uppdatering av Lagen (2006:412) om Allmänna Vattentjänster (LAV) tillkom kravet på en kommunal vattentjänstplan.

Syftet med en vattentjänstplan är att tydliggöra kommunens långsiktiga och översiktliga plan avseende den allmänna VA-försörjningen samt vilka åtgärder som kan krävas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid ökad belastning p.g.a. skyfall.

Sammanfattning av behovsbedömning

Vattentjänstplanen bedöms vara förenligt med bestämmelserna i Miljöbalken. Den långsiktiga och översiktliga VA-planeringen medför ingen skada på natur- och kulturvärden i området.

Vattentjänstplanen berör inget Natura 2000-område, medför inte någon skada på riksintressen eller åsidosätter miljökvalitetsnormer. Inte heller motverkas nationella miljömål. Vattentjänstplanen överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Vattentjänstplanen är översiktlig och anger inte förutsättningarna för de respektive föreslagna åtgärderna. Kommunen bedömer dock att vattentjänstplanens tänkbara effekter som helhet på kort och lång sikt inte kommer att medföra någon risk för miljön, människors hälsa och säkerhet eller olämplig hushållning med mark, vatten och andra resurser. En strategisk miljöbedömning för vattentjänstplanens genomförande behöver därmed inte genomföras och det finns inget behov av att upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning enligt MB 6 kap 11-12 §§.

Kommunens förslag till ställningstagande:

Fastställande av vattentjänstplanen, och genomförande av densamma bedöms sammantaget inte medföra risk för betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning av planens genomförande behöver därmed inte genomföras och behov av att upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning finns inte.

Bedömningsgrunder

MKB-förordningen

Följande frågeställningar, som är en tolkning av kriterierna i bilaga 2 och 4 till MKB-förordningen, utgör utgångspunkt för bedömningen:

- Har planen stor omfattning geografiskt? Får planen miljöeffekter inom ett stort geografiskt område? Har effekterna stor varaktighet? Blir totaleffekten stor?
- Är området särskilt värdefullt eller känsligt? Är det svårt att avhjälpa en negativ påverkan?
- Har planen betydelse för hållbar utveckling?
- Är sannolikheten stor att genomförandet av planen medför miljöproblem? Alstras mycket föroreningar och avfall? Blir miljöproblemen varaktiga? Uppkommer påverkan ofta?
- Finns det risk för överskridande av miljökvalitetsnormer? Påverkas Natura 2000-område?
- Har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?

Miljöpåverkan

På följande sidor redovisas sammanställningen över vilken påverkan planförslaget i just detta skede bedöms medföra vid ett genomförande.

Bedömningar i ett tidigt skede av planprocessen är preliminära och om ny kunskap uppkommer kan detta innebära att bedömningen behöver omvärderas.

Då förutsättningar för de respektive föreslagna åtgärderna inte är angivna i vattentjänstplanen blir bedömningen på detaljnivå osäker. I samband med varje större projekt utförs en undersökning om miljöpåverkan då mer ingående information och detaljer framkommer i projekteringen.

Natur & kultur			
	JA	NEJ	KOMMENTAR
RIKSINTRESSE			
Berörs området av riksintresse för naturvård/kulturmiljövård?		X	
Berörs området av riksintresse för rörligt friluftsliv?		X	
Berörs området av övriga riksintressen enligt MB 3 kap. och 4 kap.?		X	Då vattentjänstplanen avser VA av allmänt intresse kan 3:1§ betraktas som gynnsam för planen. 3 kap. 6§ påverkas positivt, i övrigt ingen påverkan.
REKREATION			
Påverkas kvaliteten för friluftslivet eller möjligheterna till rekreation i området?		X	Beror på detaljprojektering, men med största sannolikhet inte negativ påverkan (positivt t.ex. att dagvatten ses som resurs i kretsloppet istället för belastning).
NATUR			
Berörs området av internationella konventioner så som Natura 2000, UNESCO Världsarv?		X	
Berörs området av natur-/kulturresevat, biotopskydd eller kommunala ställnings-tagande kring natur/kultur?		X	
Hotas växt- och djurlivet vid ett genom-förande av planen (hotade arter eller växtsamhällen m.m.)?		X	Beror på detaljprojektering, men med största sannolikhet inte negativ påverkan.
Är området opåverkat eller har det särskilda värden ur boendesynpunkt (oexploaterat, bullerfri zon eller närrekreation)?		X	Beror på detaljprojektering, men troligtvis inte någon bestående påverkan (momentan påverkan/störning i samband med eventuell åtgärd kan förekomma).
KULTUR			
Berörs området av byggnadsminne eller fornminne?		X	Inte vad nuvarande kunskap visar, men i samband med detaljprojekteringar görs även arkeologiska undersökningar.
Berörs någon kulturhistoriskt värdefull bebyggelsemiljö?		X	Beror på detaljprojektering, men med största sannolikhet inte negativ påverkan.
STRANDSKYDD			
Berörs strandskyddat område?	X		Området för Knislinge Reningsverk är placerat inom strandskyddsområde, men på redan ianspråktagen mark. Nya reningsverket har högre reningskrav än befintligt. Separat miljöbedömning utförs inom projektet.
LANDSKAPSBILD			
Kan genomförandet av planen ha en negativ inverkan på landskapsbilden (utblickar/utsikter, landmärken eller andra särskilda skönhetsvärden)?	X		Siluetten av nya Knislinge Reningsverk kan möjligen påverka utsikten för närboende. Separat miljöbedömning utförs inom projektet.
Kan planen medföra negativ inverkan på omgivningen i övrigt (stadsbild, grannar, verksamheter eller jordbruksnäringen)?	X		Siluetten av nya Knislinge Reningsverk kan möjligen påverka utsikten för närboende. Separat miljöbedömning utförs inom projektet.

Miljö			
	JA	NEJ	KOMMENTAR
LUFT			
Kan planen medföra negativ inverkan på luft eller klimat (föroreningar, mikro-klimat eller vindförändringar)?		X	
VATTEN			
Ingår området i vattenskyddsområde för vatten, vattentäkt eller liknande?	X		Vattenskyddsområde och vattentäkter (etc.) är grundläggande för vattentjänstplanens verksamhet.
Ingår området i verksamhetsområde för vatten, dagvatten eller spillvatten?	X		Verksamhetsområde för allmänt VA är grundläggande för vattentjänstplanens verksamhet.
Kan planen påverka vattentillgången eller kvaliteten på grund- och ytvattnet?	X		Vattentjänstplanens huvudsakliga mål är bl.a. att förvalta och hushålla med kommunens vattentillgångar, och att bibehålla eller förbättra kvaliteten på både grund- och ytvatten.
Kan planen orsaka flödesförändringar i eller till andra vattensamlingar, så som åar, sjöar och hav?	X		Föreslagna åtgärder kan ha påverkan på enskilda vattendrag, men huvudavrinningsområdet är detsamma. Separat miljöbedömning utförs inom respektive projekt.
Finns det risk för att grundvattnets flödesriktning påverkas?		X	
Kan planen orsaka förändring gällande infiltration och avrinning eller medverka till att öka risken för uttorkning?		X	Föreslagna åtgärder kan ha påverkan på enskilda vattendrag, men huvudavrinningsområdet är detsamma. Separat miljöbedömning utförs inom respektive projekt.
Krävs ingrepp i vattenområden?		X	Beror på detaljprojektering, men troligtvis inte.
LÅNGSIKTIGHET			
Bedöms planens effekter på miljön vara varaktiga eller irreversibla?			Eventuellt varaktiga, men i så fall positiva (t.ex. syn på dagvattnets roll och förvaltning av detsamma).
Finns det risk för att flera mindre betydande effekter tillsammans kan utgöra en betydande effekt?		X	
BEHOV AV ÅTGÄRDER			
Kan ett genomförande av planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensations-åtgärder behöver vidtas?		X	Inte vad det går att bedöma i dagsläget. Separat miljöbedömning utförs inom respektive projekt.
BEHOV AV TILLSTÅND			
Kommer föreslagen förändring att kräva anmälan eller tillstånd enligt MB?	X		Majoriteten av åtgärder vid reningsverk kräver anmälan eller tillstånd hos kommun eller länsstyrelse (beroende på tillståndsnivå), enligt MB.

Hushållning av mark, vatten och andra resurser

	JA	NEJ	KOMMENTAR
MARKENS NYTTJANDE			
Innebär planen förändrad markanvändning?		X	Beror på detaljprojektering, men troligtvis inte då platserna för föreslagna åtgärder vanligtvis redan är tagna i anspråk för verksamheten, alternativt relativt enkelt kan kombineras med nuvarande markanvändning.
Ökad exploateringsgrad?		X	Vattentjänstplanen följer översiktsplanen och dess exploateringsgrad, men är inte "orsak" till ökad exploatering.
Finns behov/krav av följdinvesteringar inom eller i anslutning till området (infrastruktur, VA, energi, handel, skola, övriga anläggningar)?		X	Vattentjänstplanen behandlar just investeringar kring det allmänna VA
GÄLLANDE PLANER			
Strider planen mot ÖP/FÖP?		X	
Berörs planen av andra kommunala planer, policys eller program?	X		Översiktsplan, befintlig VA-strategi samt programhandling för kommunens miljöarbete har tagits i beaktande vid utformning av vattentjänstplanen.
NATURRESURSER			
Kan planen medföra uttömning av någon ej förnybar resurs (så som dricksvatten, grus- och bergstäkter m.m.)?		X	Vattentjänstplanens huvudsakliga mål är bl.a. att förvalta och hushålla med kommunens vattentillgångar, och att bibehålla eller förbättra kvaliteten på både grund- och ytvatten.
MARK			
Medför genomförandet av planen stor omflyttning av massor?		X	Beror på detaljprojektering, men med största sannolikhet inte.
AREELLA NÄRINGAR			
Kan jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske komma att påverkas?		X	
ALTERNATIV LOKALISERING			
Har alternativ lokalisering prövats?		X	Görs i detaljprojektering och miljöbedömning för respektive åtgärd/projekt.

Hälsa och säkerhet

	JA	NEJ	KOMMENTAR
SKYDDSAVSTÅND			
Är området påverkat av skyddsavstånd? (riktvärde för skyddsavstånd till ny och befintlig bebyggelse).		X	
FÖRORENAD MARK			
Finns det risk för förorenad mark?		X	
STÖRNINGAR			
Kan planens genomförande orsaka stö- rande markvibrationer för människan?		X	
Kan störande ljus uppstå (t.ex. bländande ljus)?		X	
Kan obehaglig lukt uppstå?	X		Lukt från reningsverk kan uppfattas som obehaglig, men skillnaden jämfört med dagens verksamhet är om något positiv.
Finns det risk för att människor exponeras av störande buller?		X	
RISKER			
Ökar risken för översvämning (p.g.a. framtida klimatförändringar)?		X	
Har projektet en negativ inverkan på marken (instabilitet, sättningar, erosion ras- eller skredrisk)?		X	
Kan planens genomförande innebära risker i form av explosion, brand, farliga utsläpp eller strålning?	X		Ja, avseende risk för utsläpp (av kemikalier och/eller orenat avloppsvatten) men lägre risk jämfört med dagens verksamhet.
Berörs planen av farligt gods?	X		Liksom i befintlig verksamhet krävs transport av t.ex. fällningskemikalier till reningsprocessen.
Medför planens genomförande en betydande trafikökning?		X	
Kan planen medföra trafikproblem eller äventyra trafiksäkerheten?		X	
MILJÖKVALITETSNORMER			
Medverkar planen till att överskrida MKN för buller?		X	
Medverkar planen till att överskrida MKN för luft?		X	
Medverkar planen till att överskrida MKN för vatten?		X	

Skånes regionala miljömål

	JA	NEJ	KOMMENTAR
1. Begränsad klimatpåverkan	X		Positiv påverkan av nytt reningsverk med högre reningsgrad och ambitionen om energineutralitet.
2. Frisk luft		X	
3. Bara naturlig försurning		X	
4. Giftfri miljö	X		Positiv påverkan av förbättrad reningsgrad och minskad kemikalieförbrukning vid reningsverk, god hushållning och skydd av yt- och grundvatten.
5. Skyddande ozonskikt		X	
6. Säker strålmiljö		X	
7. Ingen övergödning	X		Positiv påverkan av förbättrad reningsgrad vid reningsverk, god hushållning och skydd av yt- och grundvatten.
8. Levande sjöar och vattendrag	X		Positiv påverkan av förbättrad reningsgrad vid reningsverk, god hushållning och skydd av yt- och grundvatten.
9. Grundvatten av god kvalitet	X		Positiv påverkan av god hushållning och skydd av yt- och grundvatten.
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård		X	
11. Myllrande våtmarker		X	Påverkas ej, om inte våtmark beslutas som åtgärd i dagvattenhantering och därmed blir en positiv påverkan.
12. Levande skogar		X	
13. Ett rikt odlingslandskap		X	
14. God bebyggd miljö	X		Positiv påverkan på människors hälsa och miljö.
15. Ett rikt växt- och djurliv		X	Påverkas ej, mer än möjligen förbättrade förutsättning för växt- och djurliv i tätortsnära miljö då dagvattnet nyttjas som resurs i vattnets kretslopp.
16. Generationsmålet		X	

Övrigt

	JA	NEJ	KOMMENTAR
TRANSPORT & KOMMUNIKATION			
Berörs riksintresse för kommunikation?		X	
Berörs andra viktiga transport- eller kommunikationsleder?	X		Kan beröras. Beror på detaljprojektering och/eller framtida beslut. Exempelvis går en av de i kommunen rekommenderade vägarna för farligt gods rakt genom ett vattenskyddsområde.
TOTALFÖRSVAR			
Berörs planen av riksintresse för totalförsvar?		X	
MOTSTRIDIGA INTRESSEN			
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?		X	
MELLANKOMMUNALA FRÅGOR			
Innebär planen betydande miljöpåverkan i närliggande kommuner?		X	

Medverkande

Undersökningen av betydande miljöpåverkan har genomförts av Anja Glimtoft (VA-strateg) tillsammans med Rebecca Olsson (Enhetschef Plan och Exploatering), Elin Lindblom (Miljö- och bygglovschef) och Jonas Juhlin (Miljöinspektör – VA, enskilda avlopp och miljöskydd) på Samhällsbyggnad i Östra Göinge kommun.

BROBY, MAJ 2023

Anja Glimtoft, VA-strateg